

Kempas

Atibt

Kempas/tualang; NEN-EN 13556: kempas (GB), kempas (F), Kempas (D), Code KOML

Andere namen

Menggeris, tualang (Indonesië), menggris, mengaris, tualang, impas, tapang (Maleisië), manggis (Filipijnen).

Botanische naam

Koompassia malaccensis Benth. (Kempas),
Koompassia excelsa (Becc.) Taub. (Tualang).

Familie

Leguminosae (Caesalpiniaceae).

Groeigebied

Maleisië, Indonesië, Filipijnen en Thailand.

Boombeschrijving	Hoogte tot 85 m met grote plankwortels. De rechte takvrije stam is 24-27 m lang en heeft een diameter van 0,6 - 1,2 m, maximaal 3 m.
Aanvoer	Gezaagd hout.
Houtbeschrijving	Vers gezaagd is de kleur van het kernhout van kempas bleek steenrood. Door de invloed van het daglicht wordt het vrij spoedig oranjerood tot diep roodbruin, soms tot donkerbruin. Uiterlijk heeft het hout iets weg van merbau. Het spint is witachtig tot bleekgeel en ongeveer 50 mm breed. Een typisch kenmerk is soms de aanwezigheid van strepen of aderen. Dit is ingegroeid bastweefsel. Deze plekken kunnen in radiale richting 6 mm diep gaan en in tangentielle richting 50 mm of meer zijn. In lengterichting strekken zij zich verscheidene honderden millimeters uit. Dit afwijkend weefsel is in mechanisch opzicht inferieur aan het normale hout en veroorzaakt tijdens het drogen gebreken in het hout.
Houtherkenning	Rood van kleur, op kops vlak aliform en gebandeerd parenchym, ingegroeiide bast.
Draad	Kruisdraad of golvende draad.
Nerf	Grof, maar gelijkmatig.
Volumieke massa	(670-)860(-1290) kg/m ³ bij 12% vochtgehalte.
Krimp	Radiaal 2,5% en tangentiaal 3,0%.
Drogen	Redelijk goed aan de lucht te drogen. Bij kunstmatig drogen hetzelfde droogschema gebruiken als voor keruing. Als ingegroeiide bast aanwezig is, splijt dit tijdens het drogen. Een ijklijn is beschikbaar voor het uitvoeren van elektrische houtvochtmetingen.

Hardheid	Langsvlak 7600 N.
Bewerkbaarheid	Moeilijk tot matig moeilijk te bewerken. Schaven geeft een glad oppervlak, maar dat is afhankelijk van de aanwezige kruisdraad.
Spijkeren & schroeven	Voorboren noodzakelijk. Ijzer in contact met vochtig kempas veroorzaakt verkleuringen.
Lijmen	Matig; verbindingen met ureumformaldehydelijmen houden slecht.
Buigen	Niet bekend.
Oppervlakafwerking	Goed, bij glad werk een poriënvuller gebruiken.
Impregneerbaarheid	Kernhout 3, spint 1-2 (volgens NEN-EN 350).
Toepassingen	Parket(vloeren), binnenbetimmeringen, meubelen (blindwerk), rabatdelen voor gevelbekleding, tuinhout, waterbouwhout en pallets.
Sterkteklasse	Ingedeeld in D60, afhankelijk van herkomst en kwaliteit (zie tabel D).

Duurzaamheid

Relatieve weerstand tegen schimmels

Kernhout klasse 2 voor kempas (NEN-EN 350: praktijkervaring en veldonderzoek) en klasse 3 voor Tualang (literatuur).

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Kernhout: drooghoutboorders, termieten en marineboorders allen S; spint: spinthoutkever S (NEN-EN 350).